महत्वाच्या व्यक्तींच्या सभा, दौरे भेटी दरम्यान जमावाला नियंत्रित करण्यासाठी कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी करण्यात येणारे तात्पुरते संरक्षक कठडे (Barricading) योग्य प्रकारे करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक बांधकाम विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक – बीडीजी–०२/२०१४/ प्र.क्र.१४३/इमा–२

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ तारीख: ११ मार्च, २०१४.

शासन परिपत्रक -

निवडणूकीच्या काळात तसेच इतर वेळी राज्यभर महत्वाच्या व्यक्तिंच्या प्रचार सभा, दौरे, भेटी या दरम्यान महत्वाच्या व्यक्तिंच्या सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून प्रचंड जमावाला नियंत्रित करण्यासाठी उभारण्यात येणारे तात्पुरते संरक्षक कठडे (Barricading) यामध्ये उणीवा/कमतरता (सदोष) असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. सद्य:स्थितीत करण्यात येणारे तात्पुरते संरक्षक कठडे (Barricading) ब-याच ठिकाणी निरूपयोगी ठरत असून त्याची उपयुक्तता साध्य होत नसल्याचा वाईट अनुभव येत असतो. त्यामुळे जमावाला नियंत्रित करणे महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने अडचणीचे होत असल्याचे निदर्शनास येते.

तात्पुरत्या संरक्षक कठड्याचा हेतू साध्य होण्यासाठी ते योग्य सामुग्रीपासून बनविलेले, योग्य आकाराचे, बळकट आणि योग्य त-हेने उभारलेले असणे आवश्यक आहे. तात्पुरत्या संरक्षक कठड्यामध्ये दोष न रहाण्यासाठी त्या कामाकडे गांभिर्याने लक्ष पुरविणे आवश्यक असल्याने खालीलप्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

- 9) आडवे दांडे (Horizontal bars)उभ्या दांड्यावर (Vertical Pole) जमावाच्या बाजूने बांधावेत जेणेकरून त्यावर भार येताना त्यांना उभ्या दांड्याचा पुरेसा आधार मिळेल.
- २) उभे दांडे जिमनीमध्ये योग्य प्रकारे काळजीपूर्वक रोवून बळकट करावेत. हे काम योग्यप्रकारे न केल्यास भाग पूर्णत: जमावाच्या धक्क्याने खाली पडतात. यास्तव ते योग्य प्रकारे जिमनीत पक्के करण्यासाठी आवश्यक ती काळजी घ्यावी,
- 3) दोन आडवे दांडे जोडताना या दोघांचा सांधा (Joint) हा उभ्या दांड्याच्या ठिकाणी ठेवण्यात यावा यामुळे जोड असलेल्या भागास पुरेसा आधार मिळेल.
- ४) उभ्या दांड्याची उंची जिमनीवर १.५० मीटर एवढी ठेवावी व जिमनीखाली भुस्तर गुणधर्माप्रमाणे ठेवावी. वरून पिहला आडवा दांडा जिमनीपासून १.२० मीटर उंचीवर असावा. उर्वरीत दोन दांडे त्याखाली प्रत्येकी ०.४० मीटर (४० से.मी.) अंतराने असावेत.
- (y) संरक्षक कठड्यासाठी वापरण्यात येणारे साहित्य पुरेशा गुणवत्तेचे असावे. लाकडी बल्लीच्या ऐवजी बारीक बांबू वापरल्याने ते पुरेसे सशक्त नसल्याने जमावाचा दाब येवून

टिकून राहण्याची त्यांची क्षमता नसते. यासाठी उभ्या दांड्या बल्लीच्या व आडव्या दांड्या पुरेशा क्षमतेचे बांबूच्या बसविल्यास क्षमता वाढू शकेल.

कामाची गुणवत्ता व बळकटीकरण याबाबत संबंधित उपअभियंता यांनी संरक्षक कठड्याचे काम चालु असतानाच पुरेशी खात्री करावी, जेणेकरून जमावाचा दाब आल्यावरदेखील संरक्षक कठडे तुटणार नाहीत. तसेच जमावाला नियंत्रित करण्यासाठी व महत्वाच्या व्यक्तिंचे संरक्षण तसेच कायदा व सुव्यवस्था राखण्याच्या दृष्टीकोनातून तात्पुरते संरक्षक कठडे उपयुक्त ठरेल याविषयी पुरेशी खबरदारी उप अभियंता स्तरावर घेण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०३१२१०५३४२८९१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा.भा. गाडगे)

अधीक्षक अभियंता तथा उप सचिव

प्रत,

- मंचालक, महाराष्ट्र राज्य पोलीस, जूने विधान भवन, शहीद भगतिसंग मार्ग, कुलाबा,
  मुंबई ४०० ००१,
- २. सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग,
- सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ,
- ४. सर्व कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
- ५. मंत्रालयीन सर्व विभाग,